

21.06.2005 r.

Ekologia a logistyczno-marketingowe uwarunkowania rozwoju systemów transportowych – wybrane zagadnienia - cz. 3

III. Rola PKP CARGO SA w rozwoju ekologicznych form transportu

PKP CARGO jako największy kolejowy przewoźnik towarów, wzięwszy pod uwagę na zachodzące zmiany na rynku usług TSL, zdały sobie sprawę z konieczności przemian w zakresie posiadanych środków transportu, technologii przewozów zasad i zakresu świadczonych usług oraz ich jakości. Strategia współpracy PKP CARGO SA z innymi podmiotami uwzględnia również podejmowanie różnego rodzaju przedsięwzięć inwestycyjno-modernizacyjnych, mających na celu wspólne tworzenie warunków niezbędnych dla pozyskania dodatkowej masy towarowej.

Dlatego tak ważnym zagadnieniem dla spółki jest między innymi tworzenie sieci centrów logistycznych oraz stacji koncentracji przewozów, w których ekologiczny transport kolejowy odgrywać będzie podstawowe znaczenie. W ten sposób Polska może się wpisać w układ europejskich sieci centrów logistycznych, które w krajach wysoko rozwiniętych rozwijają się już od dawna.

Dla realizacji tych celów uruchomiono procedury związane z określeniem potrzeb i możliwości tworzenia centrów logistycznych na bazie majątku PKP SA. W ramach tych przedsięwzięć przeanalizowano wielkości przewozowe do aglomeracji o najwyższym uprzemysłowieniu i perspektywach inwestycyjnych oraz strukturę tych przewozów, biorąc pod uwagę zarówno nadanie i przybycie, jak i prognozowane przewozy na kolejne lata i oczekiwania klientów wobec PKP CARGO SA. Na tej podstawie dokonano wstępnego typowania potencjalnych miejsc lokalizacji centrów logistycznych, kierując się przydatnością terenu dla aktualnych i proponowanych funkcji handlowych, jego bieżącym wykorzystaniem i planowanym zagospodarowaniem przez kolej, infrastrukturą miejsca wskazania oraz planami zagospodarowania przestrzennego opracowanymi przez administrację samorządową. Są to następujące lokalizacje: Gliwice, Poznań, Małaszewicze, Wrocław, Warszawa. PKP CARGO SA popiera też ideę utworzenia centrów logistycznych w Sławkowie, Szczecinie oraz w jednym z miast trójmiasta, tj. Gdyni lub Gdańsku, lecz centra te powstawać będą zasadniczo na terenach nie należących do PKP SA.

PKP CARGO SA zamierza rozpocząć budowę centrów logistycznych od budowy nowych terminali kontenerowych lub od rozbudowy i modernizacji już istniejących.

Centra logistyczne to nie tylko sprawna, szybka i nowoczesna technologia przemieszczania ładunków z uwzględnieniem czynnika ochrony środowiska naturalnego. Ich budowa przynosi w konsekwencji wiele pozytywnych skutków ekonomicznych o charakterze lokalnym, regionalnym i ogólnokrajowym.

IV. Koncepcja ekologii a transport

Dla pełnego obrazu wpływu logistyki na ochronę środowiska naturalnego należy niewątpliwie przybliżyć zagadnienie z tzw. logistyki wtórnej lub ekologii.

Ekologia to zintegrowany system, który:

- opiera się na koncepcji zarządzania recykulacyjnym przepływem strumieni materiałowych w gospodarce oraz przepływami sprzężonych z nimi informacji;
- zapewnia gotowość i zdolność efektywnego planowania segregacji i przetwarzania oraz ponownego wykorzystania odpadów według przyjętych zasad procesowych i techniczno-technologicznych, spełniających wymogi normalizacyjne i zasady ochrony środowiska;
- umożliwia podejmowanie technicznych i organizacyjnych decyzji w kierunku zmniejszenia (minimalizacji) tych negatywnych skutków oddziaływania na środowisko, które towarzyszą realizacji procesów zaopatrzeniowych, przetwórczych produkcyjnych dystrybucyjnych i serwisowych w logistycznych łańcuchach dostaw [4].

Możemy więc powiedzieć, że logistyka powtórnego zagospodarowania oznacza zastosowanie koncepcji logistyki w odniesieniu do pozostałości poprodukcyjnych, aby w ten sposób spowodować ekologiczne i ekonomiczne przepływy pozostałości przy jednoczesnej transformacji czasoprzestrzennej, łącznie ze zmianami ilości i gatunku.

Przedmiotem logistyki powtórnego zagospodarowania są:

- surowce wtórne,
- odpady,
- puste opakowania i pojemniki,
- zwroty,
- zamienne agregaty,
- produkty używane i zużyte.

Logistyka powtórnego zagospodarowania realizuje cele ekonomiczne i ekologiczne.

Cel ekonomiczny polega na obniżeniu kosztów logistycznych i poprawie poziomu obsługi logistyki powtórnego zagospodarowania.

Cel ekologiczny polega na redukowaniu zanieczyszczeń pochodzących z logistyki procesów zagospodarowania.

Najlepszym rozwiązaniem dla logistyki wtórnej byłoby odwożenie niektórych towarów ekologicznym środkiem transportu, takim jak np. kolej. Należy zdawać sobie sprawę, iż z uwagi na dostępność i elastyczność jest to stosunkowo kłopotliwe, ale przy zastosowaniu systemu ACTS staje się to bardziej realne. Odpowiednio przystosowane pojemniki na odpady dowożone byłyby transportem samochodowym do bocznic lub torów „ogólnego dostępu”, tam przeładowywane na wagony, a następnie transportem kolejowym odwożone do spalarni czy wysypisk zlokalizowanych daleko poza aglomeracjami.

dr Mirosław Antonowicz

mgr inż. Henryk Zielaskiewicz